

EDUCATION

Name & Signature of the Invigilator

PAPER – II
CODE-13

OMR Answer Sheet No. :

Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

132358

Question Booklet Sl. No.

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
Example: (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
7. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
8. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
9. Use only Blue/Black Ball point pen.
10. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવિકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સો (100) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થયા પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.
ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. કાચું કામ (Rough work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
7. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્ન કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલગ ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાકીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

DO NOT WRITE HERE

EDUCATION

Paper – II

1. According to Jainism, what is the nature of knowledge ?

- (A) Concrete (B) Absolute
(C) Manifold (D) Divine

2. Which experience shows the highest state of Advait ?

- (A) અહમ્ બ્રહ્માસ્મિ
(B) ईशावास्यम् इदम् सर्वम्
(C) तत्त्वमसि
(D) प्रज्ञानं ब्रह्म:

3. What is the function of psychic sheathe (Manomay Kosh) ?

- (A) Take unshakey decisions
(B) Co-ordinate the physical (Annamay) and vital (pranmay) koshas
(C) Acquire discriminative knowledge
(D) Observe the emotions and feelings objectively

4. Make correct pairs :

i. Freedom and equality for women	a. Nel Noddings
ii. Ethics of care in education	b. Savitribai Phule
iii. Removal of inequality based on casteism	c. Vivekanand
iv. Training to women for professional careers	d. Wollstone Craft

- (A) i – a, ii – d, iii – c, iv – b
(B) i – c, ii – a, iii – b, iv – d
(C) i – c, ii – d, iii – a, iv – b
(D) i – b, ii – c, iii – d, iv – a

1. જેન વિચારધારા અનુસાર જ્ઞાનનું સ્વરૂપ કેવું છે ?

- (A) મૂર્ત (B) નિરપેક્ષ
(C) બહુઆયામી (D) દિવ્ય

2. કઈ અનુભૂતિ અદ્વૈતની સર્વોચ્ચ અવસ્થા દર્શાવે છે ?

- (A) અહમ્ બ્રહ્માસ્મિ
(B) ईशावास्यम् इदम् सर्वम्
(C) तत्त्वमसि
(D) प्रज्ञानं ब्रह्म:

3. મનોમય કોશનું કાર્ય શું છે ?

- (A) સુદ્રઢ નિર્ણયો લેવા
(B) અજ્ઞમય અને પ્રાણમય કોશનું સંકલન કરવું
(C) વિવેકજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ કરવી
(D) આવેગ અને લાગણીઓનું અનાત્મલક્ષી નિરીક્ષણ કરવું

4. યોગ્ય જોડી બનાવો :

i. સ્ત્રીઓ માટે સ્વતંત્રતા અને સમાનતા	a. નેલ નોડિંગ્ઝ
ii. શિક્ષણમાં સંભાળનું નીતિશાસ્ત્ર	b. સાવિત્રીબાઈ ફૂલે
iii. જ્ઞાતિ આધારિત અસમાનતાની નાબૂદી	c. વિવેકાનંદ
iv. વ્યાવસાયિક કારકિર્દી માટે મહિલાઓને તાલીમ	d. વોલસ્ટોનક્રાફ્ટ

- (A) i – a, ii – d, iii – c, iv – b
(B) i – c, ii – a, iii – b, iv – d
(C) i – c, ii – d, iii – a, iv – b
(D) i – b, ii – c, iii – d, iv – a

5. What does सुंदरम् means in the motto सत्यम्, शिवम्, सुन्दरम् ?
- (A) To see the excellence
(B) To demonstrate highest morality in our practices
(C) To realize the innate unity in the cosmos
(D) To experience perfection in the universe
6. Which of the following statements is not true to pragmatist education ?
- (A) The teacher should allow the students to discover new values
(B) It is imperative to arouse students' innate powers and interests
(C) The teacher must plan for students' active participation
(D) The teacher must go in the classroom with a precise lesson plan
7. Sociology analyses the 'process of interaction' as
- (A) Conflict
(B) Enlightenment
(C) Thinking
(D) Welfare
8. Which stage is not required to undergo for a 'Self' in accepting a culture ?
- (A) Imitating others' activities
(B) Attending school for some years
(C) Playing role of different professionals
(D) Get engaged in playing organized games

5. 'सत्यम्, शिवम्, सुंदरम्' – मां 'सुंदरम्' એટલે શું ?
- (A) શ્રેષ્ઠતાનું દર્શન કરવું
(B) વ્યવહારમાં ઉચ્ચતમ નૈતિકતા દર્શાવવી
(C) વિશ્વમાં નિહિત ઐક્યનો સાક્ષાત્કાર કરવો
(D) સમગ્ર સર્જનમાં રહેલી પૂર્ણતાનો અનુભવ કરવો
6. નીચેના પૈકી કયું વિધાન વ્યવહારવાદી શિક્ષણ માટે સાચું નથી ?
- (A) શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓને નવાં મૂલ્યોની શોધ માટે છૂટ આપવી જોઈએ
(B) વિદ્યાર્થીઓની આંતરિક શક્તિઓ અને રસને જાગૃત કરવાં અનિવાર્ય છે
(C) શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓની સક્રિય ભાગીદારી માટેનું આયોજન કરવું જોઈએ
(D) શિક્ષકે વર્ગમાં ચોક્કસાઈપૂર્ણ આયોજન લઈને જ જવું જોઈએ
7. સમાજશાસ્ત્ર આંતરક્રિયાની પ્રક્રિયાનું વિશ્લેષણ _____ તરીકે કરે છે.
- (A) સંઘર્ષ
(B) પ્રબુદ્ધન
(C) વિચારણા
(D) કલ્યાણ
8. સંસ્કૃતિને પોતાનામાં સ્વીકૃત કરવા માટે વ્યક્તિના 'સ્વ'ને કયા તબક્કામાંથી પસાર થવાનું જરૂરી નથી ?
- (A) બીજાની પ્રવૃત્તિનું અનુકરણ કરવું
(B) થોડાં વર્ષો સુધી શાળામાં જવું
(C) વિભિન્ન વ્યવસાયિકોની ભૂમિકા ભજવવી
(D) સંગઠિત રમતો રમવામાં ભાગ લેવો

9. Which of the following aim of Tagore's Vishwa-Bharti connotes social change ?
- (A) To awaken the spontaneity in human soul
(B) To create more intimate relations among different cultures
(C) To establish nature as the best teacher
(D) To inculcate change in children through aesthetic experiences
10. Family is the main agency to develop _____ in the child.
- i. Personality
ii. Socialization
iii. Traditions
iv. Customs
- (A) i and ii (B) ii and iii
(C) ii and iv (D) i and iv
11. Which one of these is not one of the four pillars of education highlighted by Delor's Commission ?
- (A) Learning to know
(B) Learning to have
(C) Learning to live together
(D) Learning to be
12. Based on the recommendation of _____ Commission, the First National Policy on Education was formulated by Government of India.
- (A) Kothari
(B) Mudaliar
(C) Radhakrishnan
(D) Yashpal

9. ટાગોરની વિશ્વભારતીનું કયું લક્ષ્ય સામાજિક પરિવર્તનને સૂચિત કરે છે ?
- (A) મનુષ્યના આત્મામાં સહજતાનું જાગરણ કરવું
(B) વિવિધ સંસ્કૃતિઓ વચ્ચે વધુ સામીપ્ય કેળવવું
(C) નિર્સર્ગની શ્રેષ્ઠ શિક્ષક તરીકે સ્થાપના કરવી
(D) સૌંદર્યલક્ષી અનુભવો દ્વારા બાળકોમાં પરિવર્તન લાવવું
10. બાળકના _____ ના વિકાસ માટે કુટુંબ એ મુખ્ય અભિકર્તા છે.
- i. વ્યક્તિત્વ
ii. સમાજકરણ
iii. પરંપરાઓ
iv. રૂઢિઓ
- (A) i અને ii (B) ii અને iii
(C) ii અને iv (D) i અને iv
11. ડેલોર પંચ દ્વારા નિર્દેશિત શિક્ષણના ચાર સ્તંભોમાં શાનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (A) જ્ઞાનપ્રાપ્તિ માટે અધ્યયન
(B) પામવા માટે અધ્યયન
(C) સહજીવન માટે અધ્યયન
(D) અસ્તિત્વ માટે અધ્યયન
12. _____ પંચની ભલામણના આધારે ભારત સરકારે શિક્ષણની પ્રથમ રાષ્ટ્રીય નીતિની રચના કરવામાં આવેલી.
- (A) કોઠારી
(B) મુદલિયાર
(C) રાધાકૃષ્ણન
(D) યશપાલ

13. Which one of the following is not a component of National Knowledge Commission (2006 – 2009) Report ?
- (A) Borrowing of knowledge
(B) Access to knowledge for all
(C) Knowledge concepts
(D) Delivery of services
14. No nation can progress in the absence of
- (A) Social progress
(B) Political progress
(C) Economic progress
(D) Technological progress
15. Which Commission recognised the strengthening of social and national integration as one of the main goals of education ?
- (A) Secondary Education Commission
(B) Education Commission of India
(C) National Policy on Education
(D) Revised National Policy
16. The course structure of the NCFTE 2009 includes
1. Perspective in education
 2. Curriculum and pedagogic studies
 3. Engagement with the field
 4. Philosophy, psychology and sociology
- (A) 1, 2, 3 and 4
(B) 1, 2 and 3 only
(C) 1, 3 and 4 only
(D) 2, 3 and 4 only
13. નીચેના પૈકી કયું રાષ્ટ્રીય જ્ઞાન પંચ (2006-2009) અહેવાલનું ઘટક નથી ?
- (A) અન્ય પાસેથી ઉઠીનું જ્ઞાન લેવું
(B) બધા માટે જ્ઞાન પ્રાપ્ય હોવું
(C) જ્ઞાનની વિભાવનાઓ
(D) સેવાઓ પૂરી પાડવી
14. _____ ની ગેરહાજરીમાં કોઈ દેશ પ્રગતિ સાધી શકતો નથી.
- (A) સામાજિક પ્રગતિ
(B) રાજકીય પ્રગતિ
(C) આર્થિક પ્રગતિ
(D) તકનિકી પ્રગતિ
15. કયા શિક્ષણ પંચે શિક્ષણના મુખ્ય ધ્યેય પૈકી એક ધ્યેય : સામાજિક અને રાષ્ટ્રીય ઐક્યને સુદ્રઢ કરવાની ભલામણ કરેલી ?
- (A) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચ
(B) ભારતીય શિક્ષણ પંચ
(C) શિક્ષણની રાષ્ટ્રીય નીતિ
(D) સંવર્ધિત રાષ્ટ્રીય નીતિ
16. NCFTE 2009 ના અભ્યાસક્રમ માળખામાં શાનો સમાવેશ થયો છે ?
1. શિક્ષણનાં પરિપ્રેક્ષ્ય
 2. અભ્યાસક્રમ અને અધ્યાપનશાસ્ત્રનો અભ્યાસ
 3. ક્ષેત્રકાર્યમાં સંલગ્ન થવું
 4. ફિલસૂફી, મનોવિજ્ઞાન અને સમાજશાસ્ત્ર
- (A) 1, 2, 3 અને 4
(B) 1, 2 અને 3
(C) 1, 3 અને 4
(D) 2, 3 અને 4

17. Which of the following Committee/ Commission exclusively addresses Teacher Education in India ?

- (A) Yashpal Committee
- (B) Justice Verma Committee
- (C) Kothari Commission
- (D) Chattopadhyaya Commission

18. Who governs the academic policies of the colleges of education ?

- (A) NIEPA
- (B) NCERT
- (C) NCTE
- (D) NAAC

19. Which of the following is not an advisory board of education ?

- (A) UGC
- (B) CABE
- (C) NCERT
- (D) NAAC

20. Which is the first Open University in India ?

- (A) IGNOU, New Delhi
- (B) Dr. B.R. Ambedkar Open University in Hyderabad
- (C) Dr. Babasaheb Ambedkar Open University in Ahmedabad
- (D) Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University in Nashik

17. નીચેના પૈકી કયું પંચ/સમિતિયે ભારતના માત્ર શિક્ષણ-પ્રશિક્ષણને જ ધ્યાનમાં રાખીને ભલામણો કરી છે ?

- (A) યશપાલ સમિતિ
- (B) જસ્ટીસ વર્મા સમિતિ
- (C) કોઠારી પંચ
- (D) ચટ્ટોપાધ્યાય પંચ

18. શિક્ષણ મહાવિદ્યાલયો માટેની વિદ્યાકીયનીતિનું નિયમન કોણ કરે છે ?

- (A) NIEPA
- (B) NCERT
- (C) NCTE
- (D) NAAC

19. નીચેના પૈકી કયું શિક્ષણ સલાહકાર મંડળ નથી ?

- (A) UGC
- (B) CABE
- (C) NCERT
- (D) NAAC

20. ભારતનું પ્રથમ ખુલ્લું વિશ્વવિદ્યાલય કયું છે ?

- (A) IGNOU નવી દિલ્હી
- (B) ડૉ.બી.આર.આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, હૈદરાબાદ
- (C) ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
- (D) યશવંતરાવ ચૌહાણ મહારાષ્ટ્ર ઓપન યુનિવર્સિટી, નાસિક

21. The statistical test developed by Spearman to find out the underlying factors of intelligence is
- (A) Factorial design
(B) Analysis of variance
(C) Factor analysis
(D) t-test
22. Which of the following statements is not true in the context of an intelligence test ?
- (A) An intelligence test can be standardised
(B) An intelligence test can differentiate between persons with different levels of intelligence
(C) Intelligence test sets norms
(D) An intelligence test has to be administered to one individual at a time
23. Which of the following is best described as an eclectic theory of learning ?
- (A) Bandura's Social Learning Theory
(B) Gagne's Theory of Learning
(C) Skinner's Operant Conditioning Theory
(D) Piaget's Theory
24. Which of the following is not a stage theory ?
- (A) Piaget's theory
(B) Erickson's theory
(C) Bandura's theory
(D) Freud's theory
21. બુદ્ધિમાં નિહિત ઘટકોને શોધી કાઢવા માટે સ્પિયરમેન દ્વારા વિકસાવવામાં આવેલી અંકશાસ્ત્રીય કસોટીનું નામ શું છે ?
- (A) આવયવિક યોજના
(B) વિચરણ વિશ્લેષણ
(C) ઘટક વિશ્લેષણ
(D) ટી-કસોટી
22. બુદ્ધિ કસોટીના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયું વિધાન સાચું નથી ?
- (A) બુદ્ધિ કસોટીનું પ્રમાણીકરણ થઈ શકે છે.
(B) બુદ્ધિ કસોટી જુદી જુદી કક્ષાએ બુદ્ધિ ધરાવતી વ્યક્તિઓ વચ્ચે ભેદ ગણાવી શકે છે.
(C) બુદ્ધિ કસોટી માનાંકોની સ્થાપના કરે છે.
(D) એકી વખત એક જ વ્યક્તિ પર બુદ્ધિ કસોટીનું સંચાલન થઈ શકે છે.
23. નીચેનામાંથી કઈ થીયરીને અધ્યયનની સર્વસારગ્રાહી થીયરી તરીકે સારી રીતે ઓળખાવી શકાય ?
- (A) બાંદુરાની સામાજિક અધ્યયન થીયરી
(B) ગેનેની અધ્યયન થીયરી
(C) સ્કિનરની કારક અભિસંધાનની થીયરી
(D) પિઆજેની થીયરી
24. નીચેના પૈકી કયો સિદ્ધાંત તબક્કા દર્શાવતો સિદ્ધાંત નથી ?
- (A) પિઆજેનો
(B) એરિક્સનનો
(C) બાંદુરાનો
(D) ફ્રોઈડનો

25. Which of the following does not involve meta cognitive thinking ?

- (A) Monitoring the performance of oneself on a given task
- (B) Comparing the performance of oneself with that of another
- (C) Analysing the capabilities of oneself on a mental task
- (D) Introspecting the ability of oneself to apply cognitive strategies

26. Negative reinforcement refers to

- (A) Presenting an aversive stimulus
- (B) Withdrawing an aversive stimulus
- (C) Administering punishment
- (D) Giving negative remarks

27. An approach to counseling in which the therapeutic process is based on the judgement of the counselor is called

- (A) Non-directive counseling
- (B) Directive counseling
- (C) Vocational counseling
- (D) Occupational counseling

28. The procedure of asking clients to enact a role during counseling was propounded by

- (A) Carl Rogers
- (B) Sigmund Freud
- (C) George Kelly
- (D) Carl Jung

25. નીચેના પૈકી શામાં અધિબોધનનો ઉપયોગ થતો નથી ?

- (A) આપેલા કાર્ય દરમિયાન પોતાના દેખાવ (નિર્વતન)નું અનુશ્રવણ કરવું.
- (B) પોતાના દેખાવની બીજાના દેખાવ સાથે સરખામણી કરવી
- (C) માનસિક કાર્ય કરતી વખતે પોતાની ક્ષમતાઓનું વિશ્લેષણ કરવું
- (D) બોધાત્મક પ્રયુક્તિઓના ઉપયોજન દરમિયાન પોતાની શક્તિનું આંતરદર્શન કરવું

26. નીચેનામાંથી કયું નકારાત્મક સુદ્રઢક દર્શાવે છે ?

- (A) પ્રતિકૂળ ઉત્તેજક આપવો
- (B) પ્રતિકૂળ ઉત્તેજક પાછો ખેંચવો
- (C) સજા કરવી
- (D) નકારાત્મક ટિપ્પણી કરવી

27. જેમાં સલાહકારની વિવેકબુદ્ધિ પર ઉપચાર પદ્ધતિનો આધાર હોય તેવો સલાહકાર્ય-અભિગમ કયો છે ?

- (A) બિનદિશાસૂચક સલાહકાર્ય
- (B) દિશાસૂચક સલાહકાર્ય
- (C) વ્યાવસાયિક સલાહકાર્ય
- (D) ધંધાકીય સલાહકાર્ય

28. સલાહકાર્ય દરમિયાન અસીલને કોઈ ભૂમિકા ભજવવાનું કહેવામાં આવે - તે કાર્યવિધિ કોણે પ્રતિપાદિત કરી છે ?

- (A) કાર્લ રોજર્સ
- (B) સિગ્મંડ ફ્રોઈડ
- (C) જ્યોર્જ કેલી
- (D) કાર્લ યુંગ

29. Which of the following is not a principle of guidance ?
- (A) Guidance is required throughout one's life
- (B) Test can help in effective understanding of the client
- (C) Guidance counselor has to suggest what to choose when the client is in confusion
- (D) Guidance believes in individual differences
30. Which of the following is not a principle of development ?
- (A) Development is continuous
- (B) Development is directional
- (C) Development is irreversible
- (D) Development is universal
31. Which theory of Habermas is useful way to explore knowledge and its impact on students engagement ?
- (A) Critical theory
- (B) Social theory
- (C) Knowledge constitutive interests theory
- (D) Theory of communication action
32. What was the motto of Sarva Shiksha Abhiyan ?
- (A) Education for minorities
- (B) Education for all low income groups
- (C) Education for all
- (D) Education for CWSN
29. નીચેના પૈકી કયો સિદ્ધાંત માર્ગદર્શનનો નથી ?
- (A) સમગ્ર જીવન દરમિયાન વ્યક્તિને માર્ગદર્શનની જરૂર રહે છે.
- (B) અસીલ અંગે મહત્વની સમજ પ્રાપ્ત કરવા માટે કસોટી સહાયરૂપ થાય છે.
- (C) જ્યારે અસીલ મૂંઝવણમાં હોય ત્યારે તેણે શાની પસંદગી કરવી તેનું સૂચન માર્ગદર્શકે આપવાનું હોય છે.
- (D) માર્ગદર્શન વ્યક્તિગત તફાવતોમાં માને છે.
30. નીચેનામાંથી કયો સિદ્ધાંત વિકાસનો સિદ્ધાંત નથી ?
- (A) વિકાસ સાતત્યપૂર્ણ છે.
- (B) વિકાસ દિશાસૂચક છે.
- (C) વિકાસ અફર છે.
- (D) વિકાસ સાર્વત્રિક છે.
31. જ્ઞાનની શોધ કરવા માટે અને વિદ્યાર્થીઓના સક્રિય જોડાણ પર તેની અસર જણાવવા માટે હેબરમાસનો કયો સિદ્ધાંત ઉપયોગી છે.
- (A) વિવેચનાત્મક સિદ્ધાંત
- (B) સામાજિક સિદ્ધાંત
- (C) જ્ઞાન રચનાત્મક રસ સિદ્ધાંત
- (D) સંપ્રેષણ ક્રિયાનો સિદ્ધાંત
32. સર્વશિક્ષા અભિયાનનો મુદ્રાલેખ શું હતો ?
- (A) લઘુમતીઓનું શિક્ષણ
- (B) તમામ નિમ્નઆવક વાળા જૂથોનું શિક્ષણ
- (C) તમામ માટે શિક્ષણ
- (D) CWSN નું શિક્ષણ

33. In which method of collaborative learning the main purpose is to develop listening skills in the students ?

- (A) Fishbowl strategy
- (B) Problem solving
- (C) Circle of voices
- (D) Jigsaw strategy

34. ERIC is a unit in which one of the following organisations ?

- (A) NIRF
- (B) NIEPA
- (C) NCTE
- (D) NCERT

35. Which of the following is the purpose of arranging seminars for teachers ?

- (A) For change of environment
- (B) In-service teacher evaluation
- (C) Pre-service teachers professional development
- (D) In-service teachers professional development

36. The professional teacher constantly upholds the honour and _____ of his/her profession in all his actions.

- (A) Value
- (B) Status
- (C) Authority
- (D) Dignity

37. Which of the following is not a characteristics of professionalism ?

- (A) Morality
- (B) Kindness
- (C) Popularity
- (D) Competency

33. નીચેનામાંથી સહયોગી અધ્યયનની કઈ પદ્ધતિનો મુખ્ય હેતુ વિદ્યાર્થીઓનું શ્રવણ કૌશલ્ય વિકસાવવાનો છે ?

- (A) ફિશબોલ વ્યૂહરચના
- (B) સમસ્યા ઉકેલ
- (C) સર્કલ ઓફ વોઈસીજ (voices)
- (D) જિગ્સો વ્યૂહરચના

34. નીચેનામાંથી કયા સંગઠનનું એક એકમ ERIC છે?

- (A) NIRF
- (B) NIEPA
- (C) NCTE
- (D) NCERT

35. શિક્ષકો માટે સેમિનારનું આયોજન કરવાનો નીચેનામાંથી કયો હેતુ છે ?

- (A) પર્યાવરણમાં પરિવર્તન માટે
- (B) સેવાકાલીન શિક્ષકોનું મૂલ્યાંકન
- (C) પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષકોનો વ્યાવસાયિક વિકાસ
- (D) સેવાકાલીન શિક્ષકોનો વ્યાવસાયિક વિકાસ

36. એક વ્યાવસાયિક શિક્ષક તેની ક્રિયાઓમાં સતત તેના વ્યવસાયનું સન્માન અને _____ જાળવી રાખે છે.

- (A) મૂલ્યો
- (B) મોભો
- (C) સત્તા
- (D) ગૌરવ

37. નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ વ્યવસાયનું નથી ?

- (A) નૈતિકતા
- (B) દયા (kindness)
- (C) લોક પ્રિયતા
- (D) ક્ષમતા

38. For the systematic improvement of teacher education, which of the following steps should be taken ?

1. To know about demand supply of the teachers.
2. Updating curriculum of teacher education courses.
3. Monitoring teacher education programmes periodically.
4. Conducting continuous professional development programmes.

Code :

- (A) 1, 2, 3 and 4
- (B) 2, 3 and 4 only
- (C) 1, 3 and 4 only
- (D) 1, 2 and 3 only

39. All stand-alone Teacher Education Institutions will be required to convert into multidisciplinary institutions by 2030 to become eligible to offer the

- (A) B.Ed. One year programme
- (B) B.Ed. Two years programme
- (C) B.Ed. M.Ed. Three years integrated programme
- (D) ITEP – Integrated Teacher Education Programme

40. To make teachers accountable. They should be given

- (A) Opportunities for professional growth
- (B) Training in teaching and examining
- (C) Freedom in the selection of content and teaching methods
- (D) Transfer to places where they want to serve

38. શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં વ્યવસ્થિત સુધારા માટે નીચેનામાંથી કયા પગલાં લેવા જોઈએ ?

1. શિક્ષકની માંગ-પુરવઠા વિશે જાણવું
2. શિક્ષક પ્રશિક્ષણનાં અભ્યાસક્રમમાં સુધારો કરવા.
3. સામાજિક રીતે શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમનું અનુશ્રવણ કરવું.
4. સતત વ્યાવસાયિક વિકાસ કાર્યક્રમો ચલાવવા.

સંકેત :

- (A) 1, 2, 3 અને 4
- (B) ફક્ત 2, 3 અને 4
- (C) ફક્ત 1, 3 અને 4
- (D) ફક્ત 1, 2 અને 3

39. તમામ એકલ શિક્ષક શિક્ષણ સંસ્થાઓએ _____ શરૂ કરવા (offer) માટે બહુ વિદ્યાશાખાકીય સંસ્થામાં ૨૦૩૦ સુધીમાં પરિવર્તિત થવું પડશે.

- (A) એક વર્ષીય B.Ed. કાર્યક્રમ
- (B) દ્વિવર્ષીય B.Ed. કાર્યક્રમ
- (C) ત્રણ વર્ષનો B.Ed., M.Ed. નો સંકલિત કાર્યક્રમ
- (D) ITEP – સંકલિત શિક્ષક શિક્ષા કાર્યક્રમ

40. શિક્ષકોને ઉત્તરદાયી બનાવવા માટે કઈ સવલત આપવી જોઈએ ?

- (A) વ્યાવસાયિક વિકાસ માટેની તક
- (B) અધ્યાપન અને પરીક્ષણ માટેનું પ્રશિક્ષણ
- (C) વિષયવસ્તુ અને અધ્યાપન પદ્ધતિની પસંદગી કરવાની છૂટ
- (D) જે સ્થળે નોકરી કરવા ઈચ્છે ત્યાં બદલી કરી આપવી

41. Which are the needs for diagnosis during curriculum development ?

- help determine the objectives to stress
- accommodate different types of learner
- Introduce new materials
- Set general objectives

- (A) i, ii and iv
(B) i, iii and iv
(C) ii, iii and iv
(D) i, ii and iii

42. Intellectual, social, aesthetic, spiritual – What are these in reference to curriculum development ?

- (A) Principles of designing
(B) Components of evaluation
(C) Types of instructional techniques
(D) Dimensions of content

43. The Tylor's model of curriculum development does not include

- Determination of objectives
- Identification of educational experiences
- Determination of social context
- Organize the educational experience

Code :

- (A) i, ii and iv (B) i, ii and iii
(C) ii, iii and iv (D) i, iii and iv

41. અભ્યાસક્રમ વિકાસ દરમિયાન નિદાન માટેની જરૂરિયાતો કઈ કઈ હોય છે ?

- કયા હેતુઓ પર ભાર આપવો તે નિશ્ચિત કરવામાં સહાય પ્રાપ્ત કરવી
- વિવિધ પ્રકારના અધ્યેતાઓનો સમાવેશ કરવો
- નવી સામગ્રી તૈયાર કરવી
- સામાન્ય હેતુઓ નિશ્ચિત કરવા

- (A) i, ii, iv
(B) i, iii, iv
(C) ii, iii, iv
(D) i, ii, iii

42. બૌદ્ધિક, સામાજિક, સૌંદર્યલક્ષી, આધ્યાત્મિક – આ બધા અભ્યાસક્રમ-વિકાસના સંદર્ભમાં શું દર્શાવે છે ?

- (A) સંરચનાના સિદ્ધાંતો
(B) મૂલ્યાંકનના ઘટકો
(C) અનુદેશની પ્રવિધિઓનો પ્રકાર
(D) વિષયવસ્તુનાં પરિમાણ

43. અભ્યાસક્રમ વિકાસના ટાયલરના મોડેલમાં શાનો સમાવેશ થતો નથી ?

- હેતુઓનું નિર્ધારણ
- શૈક્ષણિક અનુભવોની ઓળખ કરવી
- સામાજિક સંદર્ભ નિર્ધારિત કરવો
- શૈક્ષણિક અનુભવો આપવાની ગોઠવણ કરવી

સંકેત :

- (A) i, ii અને iv (B) i, ii અને iii
(C) ii, iii અને iv (D) i, iii અને iv

44. Match the pairs of components of curriculum and their meanings.

i. Continuity	a. Avoiding gaps and overlaps
ii. Balance	b. Maintaining proportion of every learning area
iii. Articulation	c. Getting a holistic view of reality and life
iv. Integration	d. Constant repetition and review of learning

Code :

- (A) i - b, ii - c, iii - a, iv - d
(B) i - d, ii - b, iii - a, iv - c
(C) i - c, ii - d, iii - b, iv - a
(D) i - b, ii - c, iii - d, iv - a

45. The steps for competency based model are

- Agreement on competencies
- Gap analysis of curricula
- Evaluation of competencies
- Experimentation on competencies

Code :

- (A) i, ii and iii (B) i, ii and iv
(C) ii, iii and iv (D) i, iii and iv

46. Which one is not among the salient principles of curriculum construction ?

- (A) Principle of Totality of Experience
(B) Principle of Utility
(C) Principle of Simplicity
(D) Principle of Inclusion of All life Activities

44. અભ્યાસક્રમના ઘટક અને તેના અર્થનાં સાચાં જોડકાં બનાવો.

i. સાતત્ય	a. અવકાશ અને પરસ્પર વ્યાપ્તિ (ઓવરલેપ) થી બચવું
ii. સંતુલન	b. પ્રત્યેક અધ્યયનક્ષેત્રનું પ્રમાણ નિયંત્રિત કરવું
iii. અભિવ્યક્તિ	c. વાસ્તવિકતા અને જીવન અંગેનો સમગ્રતાલક્ષી દ્રષ્ટિકોણ મેળવવો
iv. સુગ્રથન	d. અધ્યયનનું સતત પુનરાવર્તન અને સમીક્ષા કરવી

સંકેત :

- (A) i - b, ii - c, iii - a, iv - d
(B) i - d, ii - b, iii - a, iv - c
(C) i - c, ii - d, iii - b, iv - a
(D) i - b, ii - c, iii - d, iv - a

45. ક્ષમતા આધારિત પ્રતિમાનનાં સોપાન કયાં છે ?

- ક્ષમતા અંગેની સર્વસંમતિ
- અભ્યાસક્રમમાં રહેલ અવકાશનું વિષ્લેષણ
- ક્ષમતાઓનું મૂલ્યાંકન
- ક્ષમતાઓનું પ્રયોગીકરણ

સંકેત :

- (A) i, ii અને iii (B) i, ii અને iv
(C) ii, iii અને iv (D) i, iii અને iv

46. અભ્યાસક્રમ સંરચનાના મુખ્ય સિદ્ધાંતોમાં શાનો સમાવેશ થતો નથી ?

- (A) અનુભવોની સમગ્રતાનો સિદ્ધાંત
(B) ઉપયોગિતાનો સિદ્ધાંત
(C) સાદગીનો સિદ્ધાંત
(D) જીવનની સમગ્ર પ્રવૃત્તિઓ સમાવેશનો સિદ્ધાંત

47. As given in NEP 2020, _____ is envisaged in curriculum for school education.

- (A) Deep sense of respect towards fundamental duties and constitutional values
- (B) Conscious awareness of one's role in school
- (C) Deep sense of respect towards fundamental rights and responsibilities
- (D) Active awareness of one's role in society

48. In following statements, which one is not correct ?

- (A) Curriculum change is change in institution
- (B) Curriculum improvement is change in certain aspects of curriculum
- (C) Curriculum improvement is an extension of existing curriculum
- (D) Curriculum change is changing the curriculum scheme

49. According to _____, curriculum construction should confirm to the principles of utility, creativity, inherent interests of children.

- (A) Realism
- (B) Naturalism
- (C) Pragmatism
- (D) Idealism

47. શાળા-શિક્ષણ માટેના અભ્યાસક્રમની બાબતમાં NEP ૨૦૨૦માં _____ વિશે વિચારણા કરવામાં આવી છે:

- (A) મૂળભૂત ફરજો અને સંવિધાનનાં મૂલ્યો માટે ઊંડા આદરની ભાવના
- (B) શાળામાં પોતાની ભૂમિકા વિશેની સભાન જાગૃતિ
- (C) મૂળભૂત હકો અને ઉત્તરદાયિત્વ માટે ઊંડા આદરની ભાવના
- (D) સમાજમાં પોતાની ભૂમિકા માટેની સક્રિય સભાનતા

48. કયું વિધાન ખરું નથી ?

- (A) અભ્યાસક્રમમાં પરિવર્તન એટલે સંસ્થામાં પરિવર્તન
- (B) અભ્યાસક્રમ સુધારણા એટલે અભ્યાસક્રમના કેટલાંક પાસાંમાં પરિવર્તન
- (C) અભ્યાસક્રમમાં સુધારણા એટલે વર્તમાન અભ્યાસક્રમનું વિસ્તરણ
- (D) અભ્યાસક્રમ પરિવર્તન એટલે અભ્યાસક્રમની યોજનામાં ફેરફાર

49. _____ અનુસાર અભ્યાસક્રમ સંરચના પ્રક્રિયાએ ઉપયોગિતા, સર્જનશીલતા, અને બાળકમાં નિહિત અભિરુચિના સિદ્ધાંતોનો સ્વીકાર કરવો જોઈએ.

- (A) વાસ્તવવાદ
- (B) પ્રકૃતિવાદ
- (C) વ્યવહારવાદ
- (D) આદર્શવાદ

50. What may be sociological basis of curriculum development ?
- (A) Ontology, Epistemology, Dogma and Agency
- (B) Metaphysics, Ontology, Structure and Agency
- (C) Epistemology, Ethics, Ontology and Dogma
- (D) Ontology, Epistemology, Structure and Agency
51. 't' test, ANOVA or ANCOVA can be used for data analysis only if the data are obtained in _____ scale.
- (A) Nominal or interval
- (B) Ordinal or ratio
- (C) Interval or ratio
- (D) Ordinal or interval
52. A test is administered on the same group of the students twice during 15 days and difference between averages of their scores is found without any known reason. What this incident is known as ?
- (A) Statistical regression
- (B) Geometric mean
- (C) Standard error
- (D) Sampling error
53. Which one of the following is not a system of inquiry in qualitative research ?
- (A) Discourse analysis
- (B) Case study
- (C) Rating scale analysis
- (D) Ethnography
50. અભ્યાસક્રમ વિકાસની સમાજશાસ્ત્રીય આધારશિલાઓ કઈ છે ?
- (A) સત્તામીમાંસા, જ્ઞાનમીમાંસા, મતાગ્રહ અને કાર્યસંસ્થા (એજન્સી)
- (B) તત્વમીમાંસા, સત્તામીમાંસા, માળખું અને કાર્ય-સંસ્થા
- (C) જ્ઞાનમીમાંસા, આચારમીમાંસા, સત્તામીમાંસા અને મતાગ્રહ
- (D) સત્તામીમાંસા, જ્ઞાનમીમાંસા, માળખું અને કાર્યસંસ્થા
51. _____ માપ પદ્ધતિથી પ્રદત્ત મેળવવામાં આવ્યા હોય ત્યારે જ પ્રદત્ત વિશ્લેષણ માટે 't' કસોટી, ANOVA કે ANCOVA નો ઉપયોગ કરી શકાય છે .
- (A) ઓળખ (નામલક્ષી) અથવા અંતરાલ
- (B) ક્રમાંક અથવા ગુણોત્તર
- (C) અંતરાલ અથવા ગુણોત્તર
- (D) ક્રમાંક અથવા અંતરાલ
52. વિદ્યાર્થીઓના એક જૂથ પર એક જ કસોટીનું 15 દિવસમાં બે વખત સંચાલન કરવામાં આવ્યું અને કોઈ જાણીતા કારણ વગર તેમના પ્રાપ્તિઓની સરેરાશ વચ્ચે તફાવત જોવા મળ્યો. આ ઘટના કઈ રીતે ઓળખાય છે ?
- (A) અંકશાસ્ત્રીય પરાગમન
- (B) ગુણોત્તર મધ્યક
- (C) પ્રમાણ ભૂલ
- (D) નિદર્શન ભૂલ
53. નીચેનામાંથી તવાસની કઈ રીત ગુણાત્મક સંશોધનની નથી ?
- (A) પ્રવચન (discourse) વિશ્લેષણ
- (B) વ્યક્તિ અભ્યાસ
- (C) ઓળખયાદી વિશ્લેષણ
- (D) એથ્નોગ્રાફી

54. Triangulation is a method used in
- (A) Only in quantitative method
 - (B) Only in qualitative method
 - (C) Both qualitative and quantitative
 - (D) Very exceptional research

55. Which one of the following does not fall under non-parametric techniques ?
- (A) ANOVA test
 - (B) Chi-square test
 - (C) Median test
 - (D) Rank correlation test

56. Positive skewness occurs when the peak of curve
- (A) is to the right
 - (B) is at the centre
 - (C) is to the left
 - (D) is not there

57. What is true in terms of alternative hypothesis ?
- (A) It is an alternate of research hypothesis
 - (B) It is an alternate of null hypothesis
 - (C) It is an alternate of directional hypothesis
 - (D) It is an alternate of declarative hypothesis

54. ત્રિકોણીકરણ એવી પદ્ધતિ છે જેનો ઉપયોગ _____ થાય છે.
- (A) ફક્ત સંખ્યાત્મક પદ્ધતિ
 - (B) ફક્ત ગુણાત્મક પદ્ધતિ
 - (C) ગુણાત્મક અને સંખ્યાત્મક બંને પદ્ધતિ
 - (D) ખૂબ જ અપવાદરૂપ સંશોધન

55. નીચેનામાંથી શાનો સમાવેશ અપ્રાચલીય પદ્ધતિમાં નથી થતો ?
- (A) ANOVA કસોટી
 - (B) કાઈ વર્ગ કસોટી
 - (C) મધ્યસ્થ કસોટી
 - (D) ક્રમાંક સહસંબંધ કસોટી

56. જ્યારે વક્રની ટોચ _____ હોય ત્યારે ધન વિષમતા જોવા મળે છે.
- (A) જમણી બાજુએ હોય
 - (B) વચ્ચે હોય
 - (C) ડાબી બાજુએ હોય
 - (D) ન હોય

57. વૈકલ્પિક ઉત્કલ્પનાના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?
- (A) તે સંશોધન ઉત્કલ્પનાનો વિકલ્પ છે
 - (B) તે શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનો વિકલ્પ છે
 - (C) તે દિશાસૂચક ઉત્કલ્પનાનો વિકલ્પ છે
 - (D) તે નિવેદનાત્મક ઉત્કલ્પનાનો વિકલ્પ છે

58. Experimental mortality affects
- (A) Internal validity
 - (B) External validity
 - (C) Validity of data
 - (D) Expert validity
59. An intervention done for research _____ a method of data collection.
- (A) is
 - (B) may be
 - (C) should be
 - (D) is not
60. "An inquiry into the roots of aggression in tribal males in India" – This problem falls under which type of research ?
- (A) Historical
 - (B) Ethnographic
 - (C) Phenomenological
 - (D) Case-study
61. Which of the following is an example of reflective journal ?
- (A) A journal maintained by students on laboratory work
 - (B) A journal on experiences of a long duration field work by students
 - (C) A journal consisting of articles written by students on their reflections of childhood
 - (D) A journal which provides details about efforts of teachers on student learning
58. પ્રાયોગિક મરણશીલતા શાને અસર કરે છે ?
- (A) આંતરિક યથાર્થતા
 - (B) બાહ્ય યથાર્થતા
 - (C) પ્રદત્તની યથાર્થતા
 - (D) તજજ્ઞીય યથાર્થતા
59. સંશોધન માટે કરેલી દરમિયાનગીરી (Intervention) એ માહિતી એકત્રીકરણની પદ્ધતિ _____ છે
- (A) છે
 - (B) કદાચ હોય
 - (C) હોવી જોઈએ
 - (D) નથી
60. ભારતમાં આદિજાતિના પુરુષોમાં આક્રમકતાના મૂળની તપાસ"- આ સમસ્યા કયા પ્રકારના સંશોધન અંતર્ગત મુકાય.
- (A) ઐતિહાસિક
 - (B) એથ્નોગ્રાફિક
 - (C) પ્રતિભાસમીમાંસા
 - (D) વ્યક્તિ અભ્યાસ
61. નીચેના પૈકી કયું ચિંતનાત્મક જર્નલનું ઉદાહરણ છે ?
- (A) પ્રયોગશાળામાં કરેલાં કામનું વિદ્યાર્થીઓનું જર્નલ
 - (B) વિદ્યાર્થીઓએ લાંબા સમય સુધી કરેલા ક્ષેત્રકાર્યમાં થયેલા અનુભવોનું જર્નલ
 - (C) વિદ્યાર્થીઓએ પોતાના બાળપણ પર કરેલા ચિંતન વિશે લખેલા લેખોનું જર્નલ
 - (D) વિદ્યાર્થીઓના અધ્યયન પર શિક્ષકોના પ્રયાસની વિગતો રજૂ કરતું જર્નલ

62. In portfolio assessment student performance is assessed based on
- (A) the time taken by the student to complete the activity
- (B) the rubrics for judging the level of performance of student
- (C) sincerity shown by the student in completing the activity
- (D) appropriateness of language and presentation of the student
63. Which of the following statements about portfolio is not true ?
- (A) Portfolio contains the samples of work done by the students over a period of time
- (B) Portfolio provides scope for involving students in assessment of their own learning
- (C) Portfolio presents the learning journey of each student
- (D) Portfolio presents a cumulative record of performance of students on all the tests conducted by the teacher
64. According to Bloom's taxonomy, which of the following performances of the learner does not assess learning at the understanding level ?
- (A) Giving example of a concept
- (B) Defining a concept as stated in a text book
- (C) Stating the difference between two concepts
- (D) Stating the meaning of a concept in one's own words

62. પોર્ટફોલિયોના મૂલ્યાંકનમાં વિદ્યાર્થીના દેખાવનું મૂલ્યાંકન શાના આધારે કરવામાં આવે છે ?
- (A) પ્રવૃત્તિ પૂરી કરવામાં વિદ્યાર્થીએ લીધેલો સમય
- (B) વિદ્યાર્થીના દેખાવનો નિર્ણય કરવા માટે તૈયાર કરેલ ગુણાંકન યોજના (રૂબ્રિક્સ)
- (C) પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કરવામાં વિદ્યાર્થીએ દાખવેલી ગંભીરતા
- (D) વિદ્યાર્થીએ કરેલી પ્રસ્તુતિ અને પ્રયોજેલી ભાષાની ઉપયુક્તતા
63. પોર્ટફોલિયો અંગેનું નીચેનામાંથી કયું વિધાન સાચું નથી ?
- (A) નિશ્ચિત સમયગાળામાં વિદ્યાર્થીએ કરેલા કાર્યના નમૂના પોર્ટફોલિયોમાં સમાવવામાં આવે છે.
- (B) પોર્ટફોલિયો એવી તક આપે છે કે જે વિદ્યાર્થીઓને તેમના અધ્યયનનાં મૂલ્યાંકનમાં સામેલ કરે છે.
- (C) પોર્ટફોલિયો પ્રત્યેક વિદ્યાર્થીની અધ્યયન-યાત્રાને રજૂ કરે છે.
- (D) શિક્ષકે લીધેલી બધી જ કસોટીઓમાં વિદ્યાર્થીનો દેખાવ કેવો રહ્યો છે તેનો સંગ્રહિત અહેવાલ પોર્ટફોલિયો રજૂ કરે છે.
64. બ્લૂમની ટેકસોનોમી અનુસાર નીચેના પૈકીના વિદ્યાર્થીના કયા નિર્વતનનું (performance) મૂલ્યાંકન 'સમજ'ના સ્તરમાં કરી ન શકાય ?
- (A) કોઈ એક સંકલ્પનાનું ઉદાહરણ આપવું
- (B) પાઠ્યપુસ્તકમાં દર્શાવ્યા અનુસાર કોઈ એક સંકલ્પનાને વ્યાખ્યાયિત કરવી
- (C) બે સંકલ્પનાઓ વચ્ચેનો ભેદ દર્શાવવો
- (D) કોઈ એક સંકલ્પનાનો અર્થ પોતાના શબ્દોમાં રજૂ કરવો

65. Which of the following statements about the difference between formative and summative assessments is not true ?

- (A) The monthly test is a formative test and the annual test is a summative test
- (B) A formative test is 'assessment of learning' and summative test is 'assessment for learning'
- (C) A formative test can be used for diagnosis whereas the decision of promoting a student to the next class is based on a summative test
- (D) Formative assessment is done during teaching but the summative assessment is done at the end of teaching

66. Which of the following assessments done by a teacher can be considered as a summative assessment ?

- (A) Questions asked by a teacher during a lesson
- (B) A unit test administered after teaching a unit
- (C) An assignment given to students for discussion in the next class
- (D) An oral quiz conducted to help students know how much they have learnt of a topic

65. નીચેના પૈકી કયું વિધાન રચનાત્મક અને સમાકલિત મૂલ્યાંકન વચ્ચેનો ભેદ દર્શાવતું નથી ?

- (A) માસિક કસોટી એ રચનાત્મક છે, વાર્ષિક કસોટી એ સમાકલિત છે.
- (B) રચનાત્મક કસોટી અધ્યયનનું મૂલ્યાંકન કરે છે, જ્યારે સમાકલિત કસોટી અધ્યયન માટે મૂલ્યાંકન કરે છે
- (C) રચનાત્મક કસોટીનો ઉપયોગ નિદાન માટે કરી શકાય છે, જ્યારે વિદ્યાર્થીને ઉપલા વર્ગમાં ચડાવવા માટેનો નિર્ણય સમાકલિત કસોટી દ્વારા લેવાય છે.
- (D) રચનાત્મક મૂલ્યાંકન અધ્યાપન દરમિયાન કરવામાં આવે છે, જ્યારે સમાકલિત મૂલ્યાંકન અધ્યાપનના અંતે કરવામાં આવે છે.

66. શિક્ષક દ્વારા કરવામાં આવેલા નીચેના મૂલ્યાંકનો પૈકી કયું સમાકલિત મૂલ્યાંકન ગણી શકાય ?

- (A) વર્ગકાર્ય દરમિયાન શિક્ષકે પૂછેલા પ્રશ્નો
- (B) એકમનું અધ્યાપન પૂરું થયા પછી લેવામાં આવેલી એકમ કસોટી
- (C) આવનારા તાસમાં કરવાની ચર્ચા માટે વિદ્યાર્થીઓને અપાયેલું સ્વાધ્યાયકાર્ય
- (D) કોઈ એક મુદ્દો વિદ્યાર્થીઓ કેટલા પ્રમાણમાં શીખ્યા છે, તે વિદ્યાર્થીઓ સમજે તે માટે લેવામાં આવતી ક્વિઝ

67. In the context of stages of pedagogical analysis, which of the following is not a stage ?

- (A) Formulation of objectives in behavioural terms
- (B) Analysing the learning needs of students
- (C) Conduct content analysis
- (D) Selecting appropriate methods and techniques

68. In which Assessment procedure a learner's performance is not compared with another learner ?

- (A) Norm Referenced Testing
- (B) Criterion Referenced Testing
- (C) Formative Assessment
- (D) Summative Assessment

69. Which of the following is a presage-product criterion for evaluating teacher performance ?

- (A) Personal background of the teacher in relation to the classroom participation of students
- (B) Marital status of the teacher in relation to the ambitions of the student
- (C) Educational qualification of the teacher in relation to the achievement of students
- (D) Method used by the teacher and student achievement

67. અધ્યાપનશાસ્ત્રના વિશ્લેષણના તબક્કાના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ કોઈ તબક્કો નથી ?

- (A) વર્તનલક્ષી શબ્દાવલિમાં હેતુઓની સંરચના કરવી.
- (B) વિદ્યાર્થીઓની અધ્યયન જરૂરિયાતોનું વિશ્લેષણ કરવું.
- (C) વિષયવસ્તુ વિશ્લેષણ કરવું
- (D) ઉપયુક્ત પદ્ધતિઓ અને પ્રવિધિઓની પસંદગી કરવી.

68. મૂલ્યાંકનની એવી કઈ પદ્ધતિ છે કે જેમાં એક વિદ્યાર્થીના દેખાવની સરખામણી અન્ય વિદ્યાર્થીના દેખાવની સાથે કરવામાં આવતી નથી ?

- (A) માનાંક સંદર્ભ કસોટી
- (B) મૂલક સંદર્ભ કસોટી
- (C) રચનાત્મક મૂલ્યાંકન
- (D) સમાકલિત મૂલ્યાંકન

69. શિક્ષકના દેખાવ (performance) નું મૂલ્યાંકન કરવા માટે નીચેના પૈકી કયો પરિણામ-આગાહીસૂચક મૂલક છે ?

- (A) વિદ્યાર્થીઓની વર્ગકાર્યમાં સહભાગિતાના સંબંધમાં શિક્ષકની વ્યક્તિગત પશ્ચાદભૂમિ
- (B) વિદ્યાર્થીઓની આકાંક્ષાઓના સંબંધમાં શિક્ષકની વૈવાહિક સ્થિતિ
- (C) વિદ્યાર્થીઓની સિદ્ધિના સંબંધમાં શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત
- (D) વિદ્યાર્થીઓની સિદ્ધિ અને શિક્ષક દ્વારા પ્રયોજવામાં આવતી પદ્ધતિ

70. The situation in which the learner uses his/her own insight to solve the problem is known as

- (A) One-path situation
- (B) Two-path situation
- (C) Multi-path situation
- (D) Non-path situation

71. Choose the correct order of the steps of model of developing instruction design given by Heinrich and Molenda.

1. Require learner participation
2. Analyse learners
3. Evaluate and revise
4. Select methods, media and materials
5. Utilise methods, media and materials
6. State the objectives.

Code :

- (A) 6, 2, 4, 1, 3, 5
- (B) 6, 2, 4, 5, 1 and 3
- (C) 2, 6, 4, 5, 1 and 3
- (D) 1, 2, 3, 6, 5 and 4

72. Which of the following is not a benefit of using ICT in education ?

- (A) Decreased teacher workload
- (B) Reduced cost of education
- (C) Increased student engagement and motivation
- (D) Improved access to educational resources

70. જે પરિસ્થિતિમાં સમસ્યા ઉકેલવા માટે વિદ્યાર્થી પોતાની આંતરસૂઝનો ઉપયોગ કરે છે - તે પરિસ્થિતિ કયા નામથી ઓળખાય છે ?

- (A) એકમાર્ગી
- (B) દ્વિમાર્ગી
- (C) બહુમાર્ગી
- (D) માર્ગવિહીન

71. હેનરિચ અને મોલેન્ડાએ આપેલા અનુદેશન યોજનાના વિકાસના પ્રતિમાનનાં સોપાનોનો સાચો ક્રમ પસંદ કરો.

1. અध्येતાની સહભાગિતાની જરૂરિયાત
2. અध्येતાનું વિશ્લેષણ કરો.
3. મૂલ્યાંકન અને સુધારો કરો.
4. પદ્ધતિઓ, માધ્યમો અને સામગ્રીની પસંદગી કરો.
5. પદ્ધતિઓ, માધ્યમો અને સામગ્રીનો ઉપયોગ કરો.
6. હેતુઓ જણાવો.

સંકેત :

- (A) 6, 2, 4, 1, 3, 5
- (B) 6, 2, 4, 5, 1 અને 3
- (C) 2, 6, 4, 5, 1 અને 3
- (D) 1, 2, 3, 6, 5 અને 4

72. શિક્ષકમાં ICT નો ઉપયોગ કરવાનો નીચેનામાંથી કયો કાયદો નથી ?

- (A) શિક્ષકનો કાર્યભારમાં ઘટાડો
- (B) શિક્ષણની પડતરમાં ઘટાડો
- (C) વિદ્યાર્થીઓના સક્રિય જોડાણ અને પ્રોત્સાહનમાં વધારો
- (D) શૈક્ષણિક સ્ત્રોતોની પહોંચ (Access) માં વધારો

73. Which among the following is a purpose of a display portfolio ?

- (A) To demonstrate mastery of learners in any curricular area
- (B) To document students specific learning outcomes
- (C) To diagnose the difficult areas for the learners
- (D) To demonstrate highest level of achievement attained by learners

74. The visual and auditory interactive communication through ICT among people staying at varied locations is specifically termed as

- (A) Teleconference
- (B) Video conference
- (C) Blogging
- (D) E-mailing

75. According to Vygotsky's sociocultural cognitive theory, which of the following points are important ?

1. Culture plays significant role in learning.
2. Teacher should make the students perform better in examination.
3. Language is a root of culture.
4. Students cannot learn by their own experiences.
5. An individual learns on the basis of his role in community.

Code :

- (A) 2, 3 and 5
- (B) 3, 4 and 5
- (C) 1, 3 and 5
- (D) 1, 3 and 4

73. નીચેનામાંથી ડિસ્પ્લે પોર્ટ ફોલિઓનો હેતુ કયો છે ?

- (A) કોઈપણ અભ્યાસક્રમીય ક્ષેત્રમાં નૈપુણ્ય પ્રદર્શિત કરવું
- (B) વિદ્યાર્થીઓનો વિશિષ્ટ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓનું દસ્તાવેજીકરણ કરવું
- (C) અધ્યેતા માટેના કઠિન ક્ષેત્રોનું નિદાન કરવું
- (D) અધ્યેતાએ પ્રાપ્ત કરેલ સિદ્ધિની ઉચ્ચતમ કક્ષા પ્રદર્શિત કરવી

74. વિવિધ સ્થળે રહેલા લોકો વચ્ચે ICT દ્વારા થતા દૃશ્ય અને શ્રાવ્ય સંપ્રેષણને વિશિષ્ટ રીતે — કહે છે.

- (A) ટેલી કોન્ફ્રંસીંગ
- (B) વિડીયો કોન્ફ્રંસીંગ
- (C) બ્લોગિંગ
- (D) ઈ-લર્નિંગ

75. વિગોત્સ્કીના સામાજિક - સાંસ્કૃતિક જ્ઞાનાત્મક સિદ્ધાંત મુજબ, નીચેનામાંથી કયા મુદ્દાઓ અગત્યના છે ?

1. અધ્યયનમાં સંસ્કૃતિ અગત્યનો ભાગ બજવે છે.
2. શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓ જોડે પરીક્ષામાં સારો દેખાવ કરાવવો જોઈએ.
3. ભાષા સંસ્કૃતિનું મૂળ છે.
4. વિદ્યાર્થીઓ તેમના પોતાના અનુભવો દ્વારા શીખતા નથી
5. વ્યક્તિ સમુદાયમાં તેની ભૂમિકાને આધારે અધ્યયન કરે છે.

સંકેત :

- (A) 2, 3 અને 5
- (B) 3, 4 અને 5
- (C) 1, 3 અને 5
- (D) 1, 3 અને 4

76. _____ helps in connecting previous knowledge of the students with new knowledge, according to Asubel.

- (A) Study habits
- (B) Advance culture
- (C) Advance technology
- (D) Advance organiser

77. Arrange the following in correct order according to the model developed by the team of Roger Bybee.

1. Evaluation
2. Explanation
3. Elaborate/extend
4. Explore
5. Engage

Code :

- (A) 5, 4, 2, 3 and 1
- (B) 4, 5, 3, 2 and 1
- (C) 2, 1, 3, 4 and 5
- (D) 5, 4, 2, 1 and 3

78. Behaviour pattern that increases in frequency when followed by a reward is known as

- (A) Shaping
- (B) Classical Conditioning
- (C) Generalisation
- (D) Operant Conditioning

76. આસુલેબ પ્રમાણે વિદ્યાર્થીઓનાં પૂર્વજ્ઞાન સાથે નવાં જ્ઞાનને જોડવામાં _____ મદદરૂપ થાય છે.

- (A) અભ્યાસ ટેવો
- (B) અગ્રિમ સંસ્કૃતિ
- (C) અગ્રિમ પ્રૌદ્યોગિકી
- (D) અગ્રિમ સંગઠક

77. રોજર બાયબીની ટીમે વિકસાવેલા પ્રતિમાનને આધારે નીચેનાને સાચા ક્રમમાં ગોઠવો.

1. મૂલ્યાંકન
2. સ્પષ્ટીકરણ
3. વિસ્તૃત કરવું. (Elaborate)
4. અન્વેષણ (Explore)
5. કામે બગડવા (Engage)

સંકેત:

- (A) 5, 4, 2, 3 અને 1
- (B) 4, 5, 3, 2 અને 1
- (C) 2, 1, 3, 4 અને 5
- (D) 5, 4, 2, 1 અને 3

78. પ્રતિક્ષણ (Reward) મળવાને કારણે વર્તનની તરાહની આવૃત્તિઓ વધે તો તેને _____ કહે છે.

- (A) ઘડતર
- (B) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન
- (C) સામાન્યીકરણ
- (D) કારક અભિસંધાન

79. Which of the following dimensions are NOT included in D and M information system success model ?

1. Information quality
2. System quality
3. Service quality
4. User satisfaction
5. User readiness
6. Need of service

Code :

- (A) 2 and 3 (B) 3 and 5
(C) 5 and 6 (D) 3 and 4

80. Which one of the four creative commons core conditions is always included in a CC license ?

- (A) Share Alike (SA)
(B) No Derivatives (ND)
(C) Attribution (BY)
(D) Non Commercial (NC)

81. What is the full form of PERT ?

- (A) Programme Ensuring Research Theory
(B) Programme Evaluation and Review Technique
(C) Programme Enhancement and Review Technique
(D) Programme Effective Research Theory

82. Organisational climate comprises of four dimensions. Select the appropriate one from the following options.

- (A) Rule oriented, value oriented, result oriented, implication oriented
(B) People oriented, result oriented, context oriented, value oriented
(C) Result oriented, rule oriented, people oriented, implementation oriented
(D) People oriented, rule oriented, result oriented, innovation oriented

79. નીચેનામાંથી કયા પાસાંનો સમાવેશ કી અને એમ માહિતી પ્રણાલી સફળતા પ્રતિમાનમાં થતો નથી ?

1. માહિતીની ગુણવત્તા
2. પ્રણાલીની ગુણવત્તા
3. સેવાની ગુણવત્તા
4. ઉપભોક્તાનો સંતોષ
5. ઉપભોક્તાની તૈયારી
6. સેવાની જરૂરિયાત

સંકેત :

- (A) 2 અને 3 (B) 3 અને 5
(C) 5 અને 6 (D) 3 અને 4

80. લાઇસન્સમાં નીચેની ચાર ક્રિએટીવ કોમન્સ કોર કંડિશનમાંથી કોનો હમેશા સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?

- (A) Share Alike (SA)
(B) No Derivatives (ND)
(C) Attribution (BY)
(D) Non Commercial (NC)

81. PERT નું પુરું નામ શું છે ?

- (A) Programme Ensuring Research Theory
(B) Programme Evaluation and Review Technique
(C) Programme Enhancement and Review Technique
(D) Programme Effective Research Theory

82. સંગઠનીય વાતાવરણનાં ચાર પાસાં છે. નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) ભૂમિકા લક્ષી, મૂલ્ય લક્ષી, પરિણામ લક્ષી, ફલિતાર્થલક્ષી
(B) લોક લક્ષી, પરિણામ લક્ષી, સંદર્ભલક્ષી, મૂલ્ય લક્ષી
(C) પરિણામ લક્ષી, નિયમ લક્ષી, લોક લક્ષી, અમલ લક્ષી
(D) લોક લક્ષી, નિયમ લક્ષી, પરિણામ લક્ષી, નવપ્રવર્તન (Innovation) લક્ષી

83. Some statements are given below.
Select the one which is incorrect.

- (A) Educational management involves making strategic decisions
- (B) Educational management coordinates and directs the human resources to meet the goals
- (C) Educational administration involves making operational decisions
- (D) Educational administration only reviews the goals of education

84. Setting up an institution building focuses on the creation or expansion of institution and the technical skills for operating them. Along with that the most important one is

- (A) Transparency
- (B) Integrity
- (C) Resources
- (D) Public accountability

85. Leader – Member Exchange Theory consists of four stages in sequence. Select the option showing correct sequence.

- (A) Role making, Leadership making, Role taking, Team making
- (B) Team making, Role making, Role taking, Leadership making
- (C) Role taking, Role making, Leadership making, Team making
- (D) Team making, Role taking, Role making, Leadership making

83. નીચે આપેલાં વિધાનોમાંથી ખોટું વિધાન પસંદ કરો.

- (A) શૈક્ષણિક વ્યવસ્થાપન વ્યૂહરચનાત્મક નિર્ણય લેવાને સાંકળે છે.
- (B) શૈક્ષણિક વ્યવસ્થાપન ધ્યેયોની સિદ્ધિ માટે માનવ સંશાધન માર્ગદર્શન અને સંકલન કરે છે.
- (C) શૈક્ષણિક વહીવટ ક્રિયાત્મક નિર્ણયોને સાંકળે છે.
- (D) શૈક્ષણિક વહીવટ શૈક્ષણિક ધ્યેયોની ફક્ત સમીક્ષા કરે છે.

84. સંસ્થાનું નિર્માણ સંસ્થાનાં સર્જન અને તેના વિસ્તરણ તથા તેના સંચાલન માટેના તકનિકી કૌશલ્ય પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. તેની સાથે સૌથી અગત્યની બાબત _____ છે.

- (A) પારદર્શિતા
- (B) અખંડિતતા
- (C) સંશાધનો
- (D) જાહેર જવાબદારી

85. નેતા – સભ્ય વિનિમય (Leader – Member Exchange) સિદ્ધાંત ચાર ક્રમિક સોપાનોમાં છે. સાચો ક્રમ દર્શાવતો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) ભૂમિકા નિર્માણ, નેતૃત્વ નિર્માણ, ભૂમિકા લેવી, ટીમ નિર્માણ
- (B) ટીમ નિર્માણ, ભૂમિકા નિર્માણ, ભૂમિકા લેવી, નેતૃત્વ નિર્માણ
- (C) ભૂમિકા લેવી, ભૂમિકા નિર્માણ, નેતૃત્વ નિર્માણ, ટીમ નિર્માણ
- (D) ટીમ નિર્માણ, ભૂમિકા લેવી, ભૂમિકા નિર્માણ, નેતૃત્વ નિર્માણ

86. Which one is not the leadership theory as stated below ?

- (A) Transactional Leadership Theory
- (B) Traditional Leadership Theory
- (C) Contingency Leadership Theory
- (D) Charismatic Leadership Theory

87. Match the items of List – I with List – II :

List – I

List – II

1. Appraisal cost	i. Company spends with the intention of reducing errors in products.
2. Failure cost	ii. Means to quantify the total cost of quality related efforts and deficiencies.
3. Prevention cost	iii. Incurred by a manufacturer for defective goods.
4. Total cost	iv. Fees paid by a company for defective product ahead of delivery.

	1	2	3	4
(A)	ii	iv	iii	i
(B)	iv	iii	i	ii
(C)	iii	i	ii	iv
(D)	i	iii	iv	ii

86. નીચેનામાંથી કયો નેતૃત્વ સિદ્ધાંત નથી ?

- (A) ટ્રાન્ઝેક્શનલ નેતૃત્વ સિદ્ધાંત
- (B) પરંપરાગત નેતૃત્વ સિદ્ધાંત
- (C) કંટીન્જન્સી નેતૃત્વ સિદ્ધાંત
- (D) ચમત્કારિક નેતૃત્વ સિદ્ધાંત

87. યાદી I અને II ની વિગતો વચ્ચે જોડ બનાવો.

યાદી – I

યાદી – II

1. મૂલ્યાંકન પડતર	i. ઉત્પાદમાં ખામીના ઘટાડાના હેતુથી કંપની ખર્ચ કરે છે.
2. નિષ્ફળતાની પડતર	ii. એટલે ગુણવત્તા સંબંધી પ્રયત્નો અને ન્યૂનતાની કુલ પડતરનું સાંખ્યિકીકરણ કરવું.
3. નિવારણ પડતર	iii. ખામીયુક્ત માલ માટે ઉત્પાદક દ્વારા ખર્ચાય છે.
4. કુલ પડતર	iv. ડિલીવરી પહેલા ખામીવાળા ઉત્પાદ માટે કંપની દ્વારા ચૂકવણી ફી.

	1	2	3	4
(A)	ii	iv	iii	i
(B)	iv	iii	i	ii
(C)	iii	i	ii	iv
(D)	i	iii	iv	ii

88. The three step model of change was initially developed by
- (A) Karl Pearson
(B) Kurt Lewin
(C) L. Kohlberg
(D) Kurt Koffka
89. Which one is not included in the list of four pillars of total quality management ?
- (A) Customer focus
(B) Discrete improvement
(C) Employee participation
(D) Process oriented approach
90. Which one of the following does not come under the jurisdiction of NAAC ?
- (A) Universities in India
(B) Both affiliated and autonomous college
(C) Distance education institution of higher education
(D) Teacher education institution
91. "Programme of Action – 1992" was formed to review
- (A) National Education Policy 1986
(B) RCI Act
(C) Recommendations of NCERT for special education
(D) Recommendations of Ishwarbhai Patel Committee
88. પરિવર્તનનાં ત્રણ સોપાની પ્રતિમાનનો શરૂઆતમાં વિકાસ કરનાર _____ હતા.
- (A) કાર્લ પિયર્સન
(B) કર્ટ લેવિન
(C) એલ કોહલબર્ગ
(D) કર્ટ કોફ્કા
89. ગુણવત્તા યુક્ત વ્યવસ્થાપનના ચાર સ્તંભોની યાદીમાં શાનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (A) ગ્રાહક પર કેન્દ્રીકરણ
(B) ખંડિત સુધારો
(C) કર્મચારીની સહભાગિતા
(D) પ્રક્રિયાલક્ષી અભિગમ
90. નીચેનામાંથી કઈ બાબત NAAC ના ન્યાયક્ષેત્રમાં નથી આવતી
- (A) ભારતના વિશ્વ વિદ્યાલયો
(B) સંલગ્ન અને સ્વાયત્ત બને મહા વિદ્યાલયો
(C) ઉચ્ચ શિક્ષણની દૂરવની શિક્ષણની સંસ્થા
(D) શિક્ષક શિક્ષણ સંસ્થા
91. _____ ની સમીક્ષા કરવા માટે "પ્રોગ્રામ ઓફ એક્શન -1992" ની રચના કરવામાં આવી હતી.
- (A) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ - 1986
(B) RCI Act
(C) વિશિષ્ટ શિક્ષણ માટે NCERT ની ભલામણો
(D) ઈશ્વરભાઈ પટેલ સમિતિની ભલામણો

92. Person with Disability Act 1995 was formed under Article _____ of Indian Constitution.

- (A) 21A (B) 15
(C) 253 (D) 17

93. By which other name the Model, showing interaction between the components suggested by ICF, is known as

- (A) Biophysical Model
(B) Biopsychological Model
(C) Biochemical Model
(D) Biodiversity Model

94. Which of the following are the characteristics of inclusive education ?

1. Invigorating social equity
2. Equalization in education
3. Economic development of the students
4. Effective implementation of group dynamics
5. To prevent commercialisation of education
6. Developing positive attitude of all kind of students.

Code :

- (A) 1, 2, 4, 6
(B) 2, 4, 5, 6
(C) 3, 4, 5, 6
(D) 1, 2, 3, 6

92. ભારતીય બંધારણનાં અનુચ્છેદ _____ હેઠળ વિકલાંગજન અધિનિયમ 1995ની રચના કરવામાં આવી.

- (A) 21A (B) 15
(C) 253 (D) 17

93. ICF સૂચિત ઘટકો વચ્ચેની આંતરક્રિયા દર્શાવતા પ્રતિમાનને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

- (A) જૈવશારીરિક પ્રતિમાન
(B) જૈવમનોવૈજ્ઞાનિક પ્રતિમાન
(C) જૈવરાસાયણિક પ્રતિમાન
(D) જૈવવિવિધતા પ્રતિમાન

94. નીચેનામાંથી સમાવેશક શિક્ષણનાં લક્ષણો કયા છે ?

1. સામાજિક નિષ્પક્ષતાને પ્રેરક બનાવવી
2. શિક્ષણમાં સમાનતા
3. વિદ્યાર્થીઓનો આર્થિક વિકાસ
4. જૂથ સંચલનનો અસરકારક ઉપયોગ કરવો
5. શિક્ષણનું વ્યાપારીકરણ અટકાવવું
6. તમામ પ્રકારના વિદ્યાર્થીઓના હકારાત્મક વલણોનો વિકાસ કરવો.

સંકેત :

- (A) 1, 2, 4, 6
(B) 2, 4, 5, 6
(C) 3, 4, 5, 6
(D) 1, 2, 3, 6

95. The process of keeping flexibility in content, teaching process, evaluation process and in physical environment in order to fulfill the requirement of all kinds of students including the “students require special educational needs” is known as

- (A) Environmental adaptation
- (B) Fulfillment of psychological needs
- (C) Curriculum adaptation
- (D) Psychological flexibility

96. NEP – 2020 recommended that the regions of the country with large population of socio-economically disadvantaged groups would be declared as

- (A) Special Education Zones
- (B) Special Economic Zones
- (C) Socio-Educational Zones
- (D) Socio-Economic Zones

97. Which of the following are the recommendations of RPWD Act 2016 ?

1. Provide free education to disabled children from 6 to 18 years of age.
2. Four percent seats should be reserved for the persons with disabilities in government job.
3. Trainers working in professional rehabilitation centers should be registered.

Code :

- (A) 1, 2 and 3
- (B) 2 and 3
- (C) 1 and 3
- (D) 1 and 2

95. વિશિષ્ટ શૈક્ષણિક જરૂરિયાત ધરાવતાં વિદ્યાર્થીઓ સહિત તમામ પ્રકારના વિદ્યાર્થીઓની જરૂરિયાતો પૂર્ણ કરવા માટે વિષયવસ્તુ, અધ્યાપન પ્રક્રિયા, મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા અને ભૌતિક વાતાવરણમાં લવચિકતા રાખવાની પ્રક્રિયાને _____ કહે છે.

- (A) પર્યાવરણીય અનુકૂલન (Adaptation)
- (B) મનોવૈજ્ઞાનિક જરૂરિયાતોની પૂર્ણતા
- (C) અભ્યાસક્રમ અનુકૂલન
- (D) મનોવૈજ્ઞાનિક લવચિકતા

96. NEP – 2020 એ ભલામણ કરી છે કે દેશના, સામાજિક – આર્થિક રીતે વંચિત (પછાત) જૂથોની વ્યાપક વસ્તી ધરાવતા પ્રદેશોને _____ તરીકે જાહેર કરવામાં આવશે.

- (A) વિશિષ્ટ શિક્ષણ ઝોન
- (B) વિશિષ્ટ આર્થિક ઝોન
- (C) સામાજિક – શૈક્ષણિક ઝોન
- (D) સામાજિક – આર્થિક ઝોન

97. નીચેનામાંથી કઈ ભલામણો RPWD Act 2016 ની છે ?

1. અક્ષમ બાળકોને 6 થી 18 વર્ષની ઉંમર સુધી મફત શિક્ષણ આપવું.
2. અક્ષમતા ધરાવતી વ્યક્તિઓ માટે સરકારી નોકરીઓમાં 4 ટકા બેઠકો અનામત રાખવી.
3. વ્યવસાયી પુનર્વસન કેન્દ્રમાં કામ કરતાં પ્રશિક્ષકોની નોંધણી કરવી.

સંકેત :

- (A) 1, 2 અને 3
- (B) 2 અને 3
- (C) 1 અને 3
- (D) 1 અને 2

98. _____ is helpful to the blind students to work with computer and other electronic devices.

- (A) QR code reader
- (B) Bar code reader
- (C) Speech recognition software
- (D) OCR

99. Which of the following develop learning disabilities in the child ?

1. Autism
2. Cerebral palsy
3. Hearing impairment
4. Partial sight impairment

Code :

- (A) 1, 2 and 4
- (B) 1, 3 and 4
- (C) 2, 3 and 4
- (D) 1, 2 and 3

100. The full form of UNCRPD is

- (A) United Nations Collaboration on Rights of Person with Disabilities
- (B) United Nations Convention on Rights of Person with Disabilities
- (C) Union Nationalist Convention on Rights of Person with Disabilities
- (D) Union Nationalist Collaboration on Rights of Person with Disabilities

98. દૃષ્ટિહીન (Blind) બાળકોને કમ્પ્યુટર અને અન્ય વિજાણું સાધનો સાથે કામ કરવામાં _____ મદદરૂપ છે.

- (A) QR કોડ રીડર
- (B) બાર કોડ રીડર (BCR)
- (C) સ્પીચ રિકોગ્નિશન સોફ્ટવેર
- (D) OCR

99. નીચેનામાંથી કઈ બાબતો બાળકમાં અધ્યયન અક્ષમતાનો વિકાસ કરે છે ?

1. સ્વલીનતા
2. માનસિક પક્ષાઘાત
3. શ્રવણની ખામી
4. દૃષ્ટિની આંશિક ખામી

સંકેત :

- (A) 1, 2 અને 4
- (B) 1, 3 અને 4
- (C) 2, 3 અને 4
- (D) 1, 2 અને 3

100. UNCRPD નું પુરું નામ _____ છે.

- (A) United Nations Collaboration on Rights of Person with Disabilities
- (B) United Nations Convention on Rights of Person with Disabilities
- (C) Union Nationalist Convention on Rights of Person with Disabilities
- (D) Union Nationalist Collaboration on Rights of Person with Disabilities

Space for Rough Work

